

Sygn. akt IV P 291/16/N

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Zuzanna Drukała
Protokolant:	protokolant sądowy Magdalena Przyłucka

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2016 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda K. K. kwotę 7 783,95 (siedem tysięcy siedemset osiemdziesiąt trzy 95/100) złotych tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22.02.2016 r. do dnia zapłaty;

II. nakazuje ściągnąć od strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w K. kwotę 390,00 (trzysta dziewięćdziesiąt 00/100) złotych tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy prawa;

III. zasądza od powoda K. K. na rzecz strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 2 664,00 (dwa tysiące sześćset sześćdziesiąt cztery 00/100) złote tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. nadaje wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 2 594,65 (dwa tysiące pięćset dziewięćdziesiąt cztery 65/100) złotych.

Sygn. akt IV P 291/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 grudnia 2016 r.

Pozwem z dnia 22.03.2016 r. powód K. K. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 30 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 22.02.2016 roku do dnia zapłaty, a ponadto zwrotu kosztów procesu.

Na uzasadnienie wskazał, że żądana kwota stanowi odszkodowanie za rozwiązanie przez powoda umowy o pracę na czas nieoznaczony bez wypowiedzenia na skutek dopuszczenia się przez pracodawcę ciężkiego naruszenia

podstawowych obowiązków wobec pracownika. Jako podstawę prawną swojego roszczenia powód powołał art. 55 § 1¹ k.p. podkreślając, że przyczyną złożenia w dniu 21.07.2014 r. oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę był brak wypłaty w terminie przez stronę pozwaną wynagrodzenia za miesiąc czerwiec 2014 r. Następstwem złożonego przez powoda w oświadczenia było wystawienie przez stronę pozwaną świadectwa pracy z powołaniem się na art. 55 § 1¹ k.p. Podkreślił przy tym, że umówionym terminem wypłaty wynagrodzenia był 10 dzień każdego miesiąca, a wynagrodzenie winno być wypłacane z dołu. Pismem z dn. 03.02.2016 r. powód wezwał stronę pozwaną do dobrowolnej zapłaty roszczenia dochodzonego pozwem w terminie 7 dni, które to wezwanie pozwana otrzymała 15.02.2016 r. Pomimo wezwania do dobrowolnej zapłaty odszkodowania, strona pozwana odmówiła uczynieniu zadość żądaniu powoda, wobec czego powód dochodzi odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dn. 22.02.2016 r. do dnia zapłaty. Powód podniósł, że niewypłacanie wynagrodzenia na czas lub wypłacanie go w ratach stanowiło powtarzające się działanie strony pozwanej, natomiast temat wypłaty wynagrodzenia z opóźnieniem bądź w ratach nie był konsultowany z pracownikami.

W związku z przedłożeniem przez stronę pozwaną zaświadczenia o zarobkach powoda pełnomocnik powoda zmodyfikował żądanie pozwu, wskazując iż powód domaga się zasądzenia kwoty 7 783,95 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dn. 22.02.2016 r. do dnia zapłaty, zaś w pozostałym zakresie powództwo cofa (k. 125). Wobec powyższego Sąd postanowieniem z dn. 07.07.2016 r. prawomocnie umorzył postępowanie co do kwoty 22 216,05 zł.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu. Przyznała, że powód złożył jej oświadczenie o wskazanej treści. Ponadto zarzuciła, że przesłanka, na którą powołuje się powód jako uzasadniającą natychmiastowe rozwiązanie stosunku pracy z winy pracodawcy nie znajduje oparcia w faktach. Niedokonanie wypłaty całości wynagrodzenia należnego powodowi w terminie wynikało z problemów finansowych pozwanej, o których powód wiedział i nie wynikało ze złej woli pracodawcy ani jego rażącego niedbalstwa. Pozwany dokładał należytej staranności wypłacając całość wynagrodzenia w dwóch ratach w niewielkich odstępach czasowych, a pracowników informował o wypłacie nieterminowej oraz w ratach. Ponadto powód nie wykazał, aby opóźnienie w wypłacie wynagrodzenia stanowiło dla niego realne zagrożenie jego interesów i interesów jego rodziny.

W sprawie bezsporne były następujące okoliczności:

Powód był zatrudniony u strony pozwanej w okresie od 14.07.2010 r. do 21.07.2014 r. w wymiarze pełnego etatu na podstawie umowy o pracę z dn. 26.04.2011 r. na czas oznaczony, która była zmieniana porozumieniem stron z dn. 01.12.2011 r., z dn. 01.01.2012 r., aneksem z dn. 05.04.2012 r. i porozumieniem z dn. 29.06.2012 r., a następnie na podstawie umowy o pracę z dn. 28.12.2012 r., która była zmieniana porozumieniem stron z 07.01.2013 r., wypowiedzeniem zmieniającym z dn. 17.12.2013 r., porozumieniem z dn. 03.02.2014 r., z dn. 01.04.2014 r., z dn. 19.05.2014 r. i wypowiedzeniem zmieniającym z dn. 09.06.2014 r. Powód pracował u strony pozwanej na stanowiskach: pomocnika radiologa/wyżarzacza, operatora defektoskopu gammagraficznego, operatora urządzeń do badań NDT, PWHT. Stosunek pracy powoda ustał w dn. 21.07.2014 r. w trybie art. 55 § 1¹ kp. W dniu 21.07.2014 r. powód złożył pisemne oświadczenie pozwanej, że na mocy art. 55 § 1⁽¹⁾ k.p. rozwiązuje bez wypowiedzenia umowę o pracę ze stroną pozwaną, wskazując jako przyczynę dopuszczenie się przez pracodawcę ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec pracownika, polegającego na nieterminowej zapłacie wynagrodzenia za pracę w miesiącu lipcu 2014 r. W treści wystawionego powodowi świadectwa pracy jako tryb ustania stosunku pracy strona pozwana wskazała rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia przez pracownika art. 55 § 1⁽¹⁾ k.p.

Powód uzyskiwał średnie wynagrodzenie miesięczne obliczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy w kwocie 2 594,65 zł. Pracodawca zobowiązany był wypłacać powodowi wynagrodzenie za pracę do 10 dnia każdego miesiąca z dołu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strona pozwana w miesiącu lipcu 2014 r. nie dochowała terminu wypłaty powodowi wynagrodzenia za miesiąc czerwiec 2014 r. Strona pozwana w dn. 09.07.2014 r. poinformowała swoich pracowników mailowo, że w związku z

trudną sytuacją finansową Spółki w miesiącu lipcu wypłata wynagrodzeń nastąpi w dwóch częściach, a to: pierwsza część zostanie wypłacona dnia 10 lipca 2014 roku, druga natomiast do dnia 25 lipca 2014 r. Jednocześnie pierwsza transza wypłat miała obejmować kwotę w wysokości nie większej niż 2 100 zł, w drugiej natomiast miała być wypłacona różnica pomiędzy należnym wynagrodzeniem, a jego częścią wypłaconą w dniu 10 lipca 2014 roku.

Pozwany wypłacił powodowi wynagrodzenie za czerwiec w dwóch częściach dopiero w dn. 14.07.2014 r.

Dowód: wydruk wiadomości e-mail z dnia 9 lipca 2014 r. - k.129;

historia rachunku bankowego powoda – k. 50-52;

Opóźnienie w terminowej wypłacie wynagrodzenia w miesiącu lipcu 2014 r. nie było pierwszym takim zachowaniem pozwanej wobec powoda. Także wynagrodzenie w miesiącu czerwcu 2014 r. nie zostało zapłacone w terminie, wynagrodzenie za kwiecień 2014 r. zostało zapłacone powodowi w trzech ratach (pierwsze dwie dn. 09.05.2014 r., a trzecia w dn. 23.05.2014 r., wynagrodzenie za maj zostało zapłacone w dwóch ratach (10.06.2014 r. i 27.06.2014 r.). Pozwana nie płaciła odsetek od nieterminowo regulowanych należności. Nieterminowe regulowanie należności z tytułu wynagrodzenia za pracę pracownikom strony pozwanej wynikało z trudnej sytuacji finansowej strony pozwanej i przeprowadzanych działań związanych z restrukturyzacją pozwanej. Powód nigdy nie podpisywał z pracodawcą porozumienia ani pracodawca nie pytał go o zgodę na wypłatę wynagrodzenia po terminie.

Dowód: zeznania św. A. C., D. K. – k.162-163;

D. B. – 183-184;

zeznania powoda – k. 163;

korespondencja elektroniczna stron – k. 43-51;

historia rachunku bankowego powoda – k. 50-52;

dokumenty w postaci rachunku zysków i strat za rok zakończony 31.12.2014 r., sprawozdania całkowitych dochodów na dzień 31.12.2014 r., bilansu na dzień 31.12.2014 r., rachunku przepływów pieniężnych za rok zakończony dnia 31.12.2014 r., sprawozdania ze zmian w kapitale własnym za rok zakończony 31.12.2014 r. oraz analogiczne dokumenty dotyczące roku 2013 i 2012;

Powód prowadził w okresie spornym gospodarstwo domowe wspólnie z żoną D. K. oraz dwojgiem małoletnich dzieci (8 lat i 2 lata). Żona powoda pracowała w Wojewódzkim Urzędzie Pracy i jako urzędnik nie miała możliwości uzyskania wyższej pensji, a zarabiała 1 700 zł netto miesięcznie, pensję otrzymywała dn. 27 za mijający miesiąc. Rodzina powoda zamieszkiwała w B., czyli miejscowości oddalonej od K., w domu własności krewnych, ale wszelkie opłaty za media i związane z użytkowaniem domu ponosiła we własnym zakresie. Powód i jego żona pracowali w K., a koszty dojazdów wynosiły ok. 300 – 500 zł miesięcznie. Dzieci powoda chorowały, koniecznym było ich zawożenie do lekarza, kupno lekarstw, zawożenie córki do szkoły. Żona powoda cierpiała na niedoczynność tarczycy, co wiązało się z dodatkowymi wydatkami na wizyty lekarskie i badania odpłatne. Termin do regulowania rachunków upływał ok. 10 dnia każdego miesiąca. W związku z opóźnieniami w wypłacie wynagrodzenia powód nie opłacał rachunków terminowo, sytuacja finansowa rodziny była niestabilna. Powód nie miał żadnych oszczędności. Naprawa starego posiadanego przez rodzinę samochodu stanowiła dla rodziny duży finansowy problem.

Dowód: zeznania św. A. C., D. K. – k.162-163;

zeznania powoda – k. 163.

Powyższy stan faktyczny był w przeważającej mierze niesporny, znajdował odzwierciedlenie w treści przedłożonych przez strony dokumentów, w tym umowy o pracę wraz z aneksami, świadectwa pracy, pisma powoda z dnia 21.07.2014 r., historii rachunku bankowego powoda oraz wydruków wiadomości e-mail, a także w zeznaniach św. D.

B. oraz A. C.. Ustalenia faktyczne na okoliczność spowodowania przez stronę pozwaną niewypłaceniem powodowi wynagrodzenia w terminie realnego zagrożenia jego istotnych interesów i spowodowania uszczerbków w tej sferze Sąd poczynił w oparciu o zeznania świadka D. K. oraz samego powoda. Sąd nie doszukał się podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań tak świadka, jak i powoda, ponieważ były one logiczne, spójne, a ponadto zbieżne, nakreślały w sposób racjonalny sytuację osobistą oraz finansową, w jakiej rodzina powoda znajdowała się w drugim kwartale 2014 r., w tym w szczególności ponoszone wydatki. Dowód z przesłuchania stron - wobec stanowiska pozwanej spółki - Sąd ograniczył do przesłuchania powoda.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 55 § 1 k.p. pracownik może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia, jeżeli zostanie wydane orzeczenie lekarskie stwierdzające szkodliwy wpływ wykonywanej pracy na zdrowie pracownika, a pracodawca nie przeniesie go w terminie wskazanym w orzeczeniu lekarskim do innej pracy, odpowiedniej ze względu na stan jego zdrowia i kwalifikacje zawodowe. Stosownie natomiast do § 1¹ powołanego przepisu pracownik może rozwiązać umowę o pracę w trybie określonym w § 1 także wtedy, gdy pracodawca dopuścił się wobec niego ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków; w takim przypadku pracownikowi przysługuje odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia, a jeżeli umowa o pracę została zawarta na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy - w wysokości wynagrodzenia za okres 2 tygodni. Oświadczenie pracownika o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinno nastąpić na piśmie, z podaniem przyczyny uzasadniającej rozwiązanie umowy (art. 55 § 2 k.p.). Rozwiązanie nie może nastąpić po upływie miesiąca od uzyskania przez pracownika wiadomości o powodach, które w jego ocenie uzasadniają złożenie przedmiotowego oświadczenia (art. 52 § 2 k.p. w związku z art. 55 § 2 k.p.). Wskazać trzeba, że rozwiązanie umowy o pracę z przyczyn określonych w art. 55 § 1¹ k.p. pociąga za sobą skutki, jakie przepisy prawa wiążą z rozwiązaniem umowy przez pracodawcę za wypowiedzeniem, stąd też obowiązkiem pracodawcy jest odzwierciedlenie tego sposobu rozwiązania stosunku pracy w świadectwie pracy.

Pozwana kwestionowała wystąpienie wskazanej w art. 55 § 1¹ k.p. przesłanki, uprawniającej powoda do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia i domagania się odszkodowania w postaci ciężkiego naruszenia przez pracodawcę podstawowych obowiązków wobec pracownika. Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie wykazało jednak, iż w sprawie doszło do ciężkiego naruszenia przez stronę pozwaną jako pracodawcę podstawowych obowiązków wobec powoda – pracownika, co uzasadniało rozwiązanie przez powoda stosunku pracy w trybie natychmiastowym i domaganie się zapłaty odszkodowania.

Niewątpliwie obowiązek terminowego i prawidłowego wypłacania wynagrodzeń pracownikom należy do podstawowych obowiązków pracodawcy. W rozpoznawanej sprawie strona pozwana z obowiązku tego wobec powoda w miesiącu lipcu 2014 r. nie wywiązała się, czego zresztą sama nie kwestionowała. Termin wypłaty wynagrodzenia został ustalony przez strony do 10-tego dnia każdego miesiąca, a wynagrodzenie miało być płatne z dołu. Do dnia 10 lipca 2014 r. pozwana nie wypłaciła powodowi należnego mu wynagrodzenia za czerwiec 2014 r., dokonując wypłaty wynagrodzenia dopiero w dn. 14.07.2014 r. Swoim działaniem pozwana spowodowała zagrożenie istotnych interesów powoda, choćby z uwagi na konieczność opłacania rachunków, pokrycia kosztów dojazdu do pracy oraz kosztów utrzymania rodziny, w tym dwojga małoletnich dzieci powoda.

W literaturze i orzecznictwie słusznie wskazuje się, że pracodawca, który nie wypłaca pracownikowi w terminie całości wynagrodzenia, ciężko narusza swój podstawowy obowiązek z winy umyślnej, choćby z przyczyn niezawinionych nie uzyskał środków finansowych na wynagrodzenia (tak wyrok SN z dnia 20 listopada 2008 r., III UK 57/2008, LexPolonica nr 3075289). „Obowiązkiem pracodawcy jest bowiem terminowe wypłacanie wynagrodzeń, a nie uzyskiwanie na nie środków finansowych. Z punktu widzenia treści stosunku pracy (w tym zwłaszcza praw pracowniczych) jest całkowicie obojętne, z jakiego źródła pracodawca uzyskuje środki na wynagrodzenia. Jest to efekt podstawowej cechy tego stosunku prawnego, w którym pracodawca ponosi ryzyko prowadzonej działalności, które tym samym nie obciąża pracowników. Obowiązek pracodawcy polega więc na terminowym wypłacaniu wynagrodzeń za pracę i w stosunku do takiego obowiązku należy odnosić jego winę. (...) Kwestia czy pracodawcy można przypisać

winę w nieuzyskaniu środków na wynagrodzenia pracowników jest obojętna z punktu widzenia treści stosunków pracy i realizacji podstawowego obowiązku pracodawcy względem pracowników” (z uzasadnienia wyroku SN z dnia z dnia 4 kwietnia 2000 r., I PKN 516/99, LexPolonica nr 346235).

Podkreślić należy, że strona pozwana nie kwestionowała opóźnienia w wypłacie, a ponadto decyzja o niedochowaniu terminu wypłaty wynagrodzenia została podjęta jednostronnie przez pracodawcę. Istotnie jest również i to, że także za wcześniejsze miesiące 2014 r. powód nie otrzymywał wynagrodzenia w całości w terminie, a pracodawca nie wypłacał odsetek z tytułu opóźnienia.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie niewypłacenie wynagrodzenia za pracę w ustalonym terminie stanowiło wystarczającą przyczynę rozwiązania przez powoda jako pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 55 § 1¹ k.p. Z uwagi na powyższe powodowi należy się odszkodowanie odpowiadające wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. Zgodnie z art. 36 § 1 pkt 3 k.p. okres wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony jest uzależniony od zatrudnienia u danego pracodawcy i wynosi 3 miesiące, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 3 lata.

Powód świadczył pracę na rzecz strony pozwanej od 14.07.2010 r. do 21.07.2014 r., czyli ponad 3 lata, w pełnym wymiarze czasu pracy, zaś jego średnie miesięczne wynagrodzenie liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 2 594,65 zł. Pełnomocnik strony pozwanej w swym piśmie z dn. 19.04.2016 r. (k. 59) ustosunkowując się do żądania zawartego w pozwie oświadczył, że przy założeniu, iż powództwo jest słuszne co do zasady, wysokość roszczenia powoda winna wynosić 7 783,95 zł („trzykrotność średniego wynagrodzenia powoda brutto z 3 miesięcy naliczonego jak ekwiwalent za urlop”) i do tej kwoty powód następnie ograniczył swoje roszczenie, cofając powództwo w pozostałym zakresie.

Uznając powództwo za zasadne Sąd w punkcie I zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda w całości kwotę 7 783,95 zł żadaną przez powoda, a o odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. Odsetki za opóźnienie zasądzono od daty wskazanej przez powoda, tj. od dnia następującego po upływie terminu zapłaty wyznaczonego stronie pozwanej przez powoda w wezwaniu do zapłaty.

Z uwagi, że powód był z mocy ustawy zwolniony od uiszczenia opłaty sądowej od pozwu, Sąd w punkcie II wyroku stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 roku nr 90 poz. 594 ze zm.) nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 390 zł tytułem opłaty od pozwu stosownie do wysokości zasądzonego roszczenia.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie III wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. i § 15 ust. 1 pkt w związku z § 8 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 461) – zgodnie z zasadą stosunkowego rozdziału kosztów procesu. Powód pierwotnie dochodził kwoty 30 000 zł, a wygrał sprawę co do kwoty 7 783,95 zł, zaś w pozostałym zakresie pozew cofnął. Zgodnie z art. 203 § 2 kpc w przypadku cofnięcia pozwu na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty procesu. Stronę cofającą pozew należy uznać za stronę przegrywającą proces w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c., a zatem pozwanemu należy się zwrot kosztów postępowania w zakresie cofniętego powództwa. Powód wygrał proces w ok. 26%. Strona powodowa przegrywając sprawę w ok. 74% winna zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2 664,00 zł. (vide: postanowienie SN z 11 września 2012 roku, sygn. II PZ 26/12, OSNP 2013/17-18/207).

W punkcie IV Sąd działając z urzędu na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda, czyli wskazanej przez stronę pozwaną kwoty 2 594.65 zł.